

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

Брюксел, 26 юни 2007 г.

11218/07

POLGEN 74

БЕЛЕЖКА

от: Генералния секретариат на Съвета

до: Делегациите

Относно: Мандат на междуправителствена конференция 2007 г.

Приложено се изпраща на делегациите Мандат на междуправителствена конференция 2007 г.

МАНДАТ НА МЕЖДУПРАВИТЕЛСТВЕНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Настоящият мандат задава изключителната основа и рамка за работата на МПК, която ще бъде свикана съгласно параграф 10 от заключенията на Европейския съвет.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. На МПК се възлага да изготви Договор (наричан по-нататък *„Договор за реформа“*), който изменя съществуващите Договори с оглед на засилването на ефективността и демократичната легитимност на разширения Съюз, както и на последователността във външната му дейност. Отпада конституционната идея, която се състоеше в отмяна на всички съществуващи Договори и заместването им с единствен текст, наречен *„Конституция“*. *Договорът за реформа* ще внесе в съществуващите Договори, които остават в сила, нововъведенията в резултат от МПК от 2004 г., както подробно е описано по-долу.

2. *Договорът за реформа* ще съдържа две съществени клаузи, изменящи съответно *Договора за Европейския съюз (ДЕС)* и *Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО)*. *ДЕС* ще запази сегашното си име, а *ДЕО* ще се нарича *Договор за функционирането на Съюза*, тъй като Съюзът има единна юридическа правосубектност. Навсякъде думата *„Общност“* ще се замени с думата *„Съюз“*; ще се заяви, че двата Договора съставляват Договорите, на които се основава Съюзът, и че Съюзът замества Общността и е неин правоприемник. По-нататъшните клаузи ще съдържат обичайните разпоредби относно ратификацията и влизането в сила, както и преходни разпоредби. Посредством Протоколи към *Договора за реформа* ще бъдат направени технически изменения към *Договора за Евратом* и към съществуващите *Протоколи*, в съответствие с постигнатото споразумение от МПК от 2004 г.

3. *ДЕС и Договорът за функционирането на Съюза* няма да имат конституционен характер. Терминологията, използвана навсякъде в Договорите, ще отразява тази промяна – няма да се използва терминът „конституция“, „министърът на външните работи на Съюза“ ще се нарича *Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност*, названията „закон“ и „рамков закон“ отпадат, като се запазват съществуващите названия „регламенти“, „директиви“ и „решения“. Също така, в изменените Договори няма да се съдържа член, който посочва символите на ЕС като знаме, химн и девиз. Относно върховенството на правото на ЕС МПК ще приеме декларация, позоваваща се на практиката на Съда на Европейския съюз¹.

4. Що се отнася до съдържанието на измененията на съществуващите Договори, нововъведенията в резултат на МПК от 2004 г. ще бъдат включени в *ДЕС и Договора за функционирането на Съюза*, както е посочено в настоящия мандат. Промените в тези нововъведения, внесени в резултат на проведените с държавите-членки консултации през изминалите 6 месеца, са ясно посочени по-долу. Те засягат по-специално компетенциите съответно на ЕС и на държавите-членки, тяхното разграничаване, специфичното естество на общата външна политика и политика на сигурност, засилената роля на националните парламенти, третирането на Хартата на основните права, както и механизъм в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, който дава възможност някои държави-членки да работят по определен акт, а други да не участват.

II. ИЗМЕНЕНИЯ НА ДОГОВОРА ЗА ЕС

5. Клауза 1 от *Договора за реформа* ще съдържа измененията на сегашния *ДЕС*.

При липса на указания за противното в рамките на настоящия мандат текстът на съществуващия Договор остава непроменен.

6. Текстът на първото съображение, съгласуван от МПК от 2004 г., ще бъде добавен като второ съображение в преамбюла.

7. *ДЕС* се разделя на 6 дяла: *Общи разпоредби (I)*, *Разпоредби относно демократичните принципи (II)*, *Разпоредби относно институциите (III)*, *Разпоредби относно засиленото сътрудничество (IV)*, *Общи разпоредби относно външната дейност на Съюза и специфични разпоредби относно общата външна политика и политика на сигурност (V)* и *Заклучителни разпоредби (VI)*. Дялове I, IV (сегашен VII), V и VI (сегашен VIII) следват структурата на съществуващия *ДЕС*, с изменения, които са съгласувани от МПК от 2004 г.² Другите два дяла (II и III) са нови и добавят нововъведенията, съгласувани от МПК от 2004 г.

Общи разпоредби (I)

8. Дял I от сегашния *ДЕС*, който съдържа *inter alia* членове относно ценностите и целите на Съюза, отношенията между Съюза и държавите-членки и суспендирането на права на държави-членки, ще бъде изменен съгласно нововъведенията, съгласувани от МПК от 2004 г. (вж. приложение 1, дял I).

¹ Тъй като членът за върховенството на правото на Съюза няма да е възпроизведен в *ДЕС*, МПК ще постигне споразумение относно следната Декларация: „*Конференцията припомня, че съгласно установената практика на Съда на ЕС Договорите и правото, прието от Съюза въз основа на Договорите, имат върховенство над правото на държавите-членки при условията, определени във въпросната практика.*“ В допълнение, към *Заклучителния акт на Конференцията* ще бъде приложено становището на *Правната служба на Съвета* (док. 11197/07).

² Съдържанието на дял VI относно полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси ще бъде включено в дела, посветен на пространството на свобода, сигурност и правосъдие в Договора за функционирането на Съюза (*ДФЕС*), вж. по-долу „Изменения на Договора за ЕО“.

9. Членът относно основните права ще съдържа препратка³ към *Хартата на основните права*, както е съгласувано от МПК от 2004 г., като ѝ придава юридически обвързващ характер и определя нейното приложно поле.

10. В члена за основните принципи по отношение на компетенциите ще бъде уточнено, че Съюзът действа единствено в границите на компетенциите, които са му предоставени от държавите-членки с Договорите.

Разпоредби относно демократичните принципи (II)

11. Този нов дял II ще съдържа разпоредбите, съгласувани от МПК от 2004 г., относно демократичното равенство, представителната демокрация, демокрацията на участието и гражданската инициатива. Що се отнася до националните парламенти, тяхната роля ще бъде засилена в по-голяма степен в сравнение със съгласуваното от МПК от 2004 г. (вж. приложение I, дял II):

- Срокът, с който разполагат националните парламенти, за да разгледат проектите за законодателни текстове и да представят мотивирано становище относно субсидиарността, ще бъде удължен от 6 на 8 седмици (съответно ще бъдат изменени *протоколите за националните парламенти и за принципите на субсидиарност и пропорционалност*).
- Ще има механизъм на субсидиарност за засилен контрол, който ще се изразява в това, че ако проект за законодателен акт бъде оспорен от обикновено мнозинство на националните парламенти, Комисията ще го преразгледа и може да реши да го поддържа, измени или оттегли. В случай че реши да поддържа проекта, Комисията ще бъде задължена да обоснове в мотивирано становище защо смята, че проектът е съобразен с принципа на субсидиарност. Това мотивирано становище, както и мотивираните становища на националните парламенти, ще се предават на законодателните органи на ЕС и ще се вземат предвид в законодателната процедура. Това ще задейства конкретна процедура:
 - преди да приключи първото четене съгласно обикновената законодателна процедура, законодателят (Съветът и Парламентът) разглежда съвместимостта на законодателното предложение с принципа на субсидиарност, като взема под внимание основанията, които са изразени и споделяни от мнозинството национални парламенти, както и обосноваването на становището на Комисията;
 - Ако, при прилагане на мнозинство от 55 % от членовете на Съвета или мнозинство на получените гласове в Европейския парламент, законодателят прецени, че предложението не е съвместимо с принципа на субсидиарност, законодателното предложение повече няма да се разглежда (съответно ще бъде изменен *Протоколът за принципите на субсидиарност и пропорционалност*).

Нов член от общите разпоредби ще отразява ролята на националните парламенти.

³ Следователно текстът на Хартата на основните права няма да се включва в Договорите.

Разпоредби относно институциите (III)

12. Институционалните промени, съгласувани от МПК от 2004 г., ще бъдат включени отчасти в ДЕС и отчасти в Договора за функционирането на Съюза. Новият дял III ще представлява общ преглед на институционалната система и ще определя следните институционални промени на съществуващата система, т.е. членове относно институциите на Съюза, Европейския парламент (нов състав), Европейския съвет (превръщането му в институция⁴ и създаването на длъжността председател), Съвета (въвеждането на система за гласуване, основана на двойно мнозинство и промени в системата на шестмесечно председателство на Съвета с възможност за изменението ѝ), Европейската комисия (нов състав и укрепване на ролята на председателя), министъра на външните работи на Съюза (създаване на нова длъжност, чието название се променя на Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност) и Съда на Европейския съюз⁵.

13. Системата за гласуване, основана на двойно мнозинство, съгласувана от МПК от 2004 г., ще влезе в сила на 1 ноември 2014 г., като до тази дата ще продължава да се прилага сегашната система за гласуване с квалифицирано мнозинство (член 205, параграф 2, от ДЕО). След това, по време на преходен период до 31 март 2017 г., когато дадено решение трябва да се приеме с квалифицирано мнозинство, член на Съвета може да поиска решението да бъде взето с квалифицирано мнозинство съгласно определението в член 295, параграф 2, от настоящия ДЕО.

В допълнение, до 31 март 2017 г., ако членове на Съвета, представляващи поне три четвърти от населението или поне три четвърти от броя на държавите-членки, необходими да конституират блокиращо малцинство в резултат на прилагането на член [I-25, параграф 1, първа алинея] или член [I-25, параграф 2,], се противопоставят на акт на Съвета, който се приема с квалифицирано мнозинство, ще се прилага механизмът, предвиден в проекта за решение от Декларация № 5, приложена в Заключителния акт от МПК от 2004 г.. От 1 април 2017 г. ще се прилага същият механизъм, като процентите ще бъдат съответно поне 55 % от населението или поне 55 % от броя на държавите-членки, необходими да конституират блокиращо малцинство в резултат на прилагането на член [I-25, параграф 1, първа алинея] или член [I-25, параграф 2].“

Разпоредби относно засиленото сътрудничество (IV)

14. Дял IV (бивш дял VII на сегашния ДЕС) ще бъде изменен съгласно споразумението, постигнато от МПК от 2004 г. Минималният брой държави-членки, необходим за започване на процедура на засилено сътрудничество, ще бъде девет.

⁴ Включително условията за гласуване.

⁵ Поради сливането на някои разпоредби ще има известни промени в проекта за текст.

Общи разпоредби относно външната дейност на Съюза и специфични разпоредби относно общата външна политика и политика на сигурност (V)

15. В дял V на сегашния ДЕС ще бъде включена нова първа глава с общи разпоредби относно външната дейност на Съюза, съдържаща, съобразно съгласуваното от МПК от 2004 г., два члена относно принципите и целите на външната дейност на Съюза и относно ролята на Европейския съвет за определянето на стратегическите интереси и цели на тази дейност. Втората глава съдържа разпоредбите на дял V⁶ на сегашния ДЕС, изменени от МПК от 2004 г. (включително Европейската служба за външна дейност и постоянното структурирано сътрудничество в областта на отбраната). В тази глава ще бъде добавен нов първи член, в който се заявява, че дейността на Съюза на международната сцена се ръководи от принципите, преследва целите и се провежда в съответствие с общите разпоредби относно външната дейност на Съюза, установени в глава 1. В тази глава ще бъде посочено ясно, че ОВППС е предмет на специфични процедури и правила. Ще има и специфична правна основа за защитата на личните данни в областта на ОВППС⁷.

Заклучителни разпоредби (VI)

16. Дял VI (предишен дял VIII на сегашния ДЕС) ще бъде изменен съгласно споразумението, постигнато от МПК от 2004 г. Ще има по-специално член относно юридическата правосубектност на Съюза⁸, член относно доброволното оттегляне от Съюза, а член 48 ще бъде изменен така, че да се сближат процедурите за преразглеждане на Договорите (обикновената и двете опростени). Този член, в параграфа относно обикновената процедура за преразглеждане, ще показва ясно, че Договорите могат да се преразглеждат с цел разширяване или намаляване на компетенциите, предоставени на Съюза. В член 49 относно критериите и процедурата за присъединяване към Съюза позоваването на принципите ще бъде заменено с позоваване на ценностите на Съюза и ще се добави ангажимент за поддържането на тези ценности, задължение Европейският парламент и националните парламенти да бъдат нотифицирани за молбите за членство в Съюза и позоваване за вземане под внимание на критериите, договорени от Европейския съвет (вж. приложение 1, дял VI). Обичайните заключителни разпоредби също ще бъдат преработени (териториален обхват, срок, ратификация, автентични текстове и преводи)⁹.

III. ИЗМЕНЕНИЯ НА ДОГОВОРА ЗА ЕО

17. Клауза 2 на Договора за реформа ще съдържа изменения на сегашния ДЕО, който се превръща в Договор за функционирането на Европейския съюз.

⁶ МПК ще постигне споразумение относно следната Декларация: „Конференцията подчертава, че разпоредбите на Договора за Европейския съюз, обхващащи общата външна политика и политика на сигурност, включително създаването на длъжността Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и установяването на Служба за външна дейност, не засягат отговорностите на държавите-членки, каквито са в момента, по отношение на формулирането и провеждането на тяхната външна политика, нито националното им представяне в трети страни и международни организации. Конференцията също така припомня, че разпоредбите, които уреждат общата политика на сигурност и отбрана, не засягат специфичния характер на политиката на сигурност и отбрана на държавите-членки. Тя подчертава, че ЕС и държавите-членки ще останат обвързани от разпоредбите на Хартата на Организацията на обединените нации и по-конкретно от основната отговорност на Съвета за сигурност и неговите членове за поддържането на международния мир и сигурност.“

⁷ По отношение на обработката на такива данни от държавите-членки при извършване на действия в обхвата на ОВППС и ЕПСО и движението на такива данни.

⁸ МПК ще постигне споразумение относно следната Декларация: „Конференцията потвърждава, че фактът, че Европейският съюз има юридическа правосубектност, по никакъв начин не оправомощава Съюза да законодателства или действа извън компетенциите, които са му предоставени от държавите-членки в Договорите.“

⁹ Членове 41, 42, 46 и 50 от ДЕС се заличават, член 47 се изменя съгласно МПК от 2004 г. и се поставя в главата относно ОВППС.

18. Нововъведенията, съгласувани от МПК от 2004 г., ще бъдат добавени в Договора по обичайния начин, чрез специфични изменения. Те включват категориите и областите на компетенции, обхвата на гласуването с квалифицирано мнозинство и на процедурата за съвместно вземане на решение, разграничаването на законодателни и незаконодателни актове, *inter alia*, разпоредбите относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие, клаузата за солидарност, подобряването на управлението на еурото, хоризонтални разпоредби от рода на социалната клауза, специфични разпоредби относно обществените услуги, космоса, енергетиката, гражданската защита, хуманитарната помощ, общественото здраве, спорта, туризма, най-отдалечените региони, административното сътрудничество, финансови разпоредби (собствени ресурси, многогодишна финансова рамка, нова бюджетна процедура).

19. В сравнение с резултатите от МПК от 2004 г. ще бъдат внесени следните изменения (вж. приложение 2):

- а) В нов член 1 ще се заявява целта на Договора за функционирането на Съюза и отношението му с Договора за ЕС. В него ще се заявява, че двата Договора имат еднаква правна стойност.
- б) В члена относно категориите компетенции, поставен в началото на ДЕО, ще бъде ясно посочено, че държавите-членки отново ще упражняват своята компетентност, доколкото Съюзът е решил да прекрати упражняването на своята компетентност¹⁰.
- в) В члена относно действията за подкрепа, координация или допълване встъпителното изречение ще бъде изменено така, че да се подчертае, че Съюзът извършва действия, с които подкрепя, координира или допълва действията на държавите-членки.
- г) В член 18, параграф 3, изменен от МПК от 2004 г., фразата относно приемането на мерки за паспортите, личните карти, разрешенията за пребиваване и подобни документи ще бъде заличена и прехвърлена към сходна правна основа по този въпрос, чието място е в дела относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие, в члена за контрола по границите.
- д) В член 20 (дипломатическа и консулска закрила), изменен от МПК от 2004 г., правната основа ще бъде изменена така, че да се предвиди приемането на директиви в тази област за установяване на мерки за координация и сътрудничество.
- е) В член 286 (защита на личните данни), изменен от МПК от 2004 г., ще бъде добавена алинея, в която се заявява, че приетите въз основа на този член правила няма да засягат приетите по специфичната правна основа по този въпрос, която ще бъде включена в дела за ОВПС (МПК ще приеме и декларацията относно защитата на личните данни в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, както и, ако е целесъобразно, конкретни текстове в съответните протоколи за позициите на отделни държави-членки, изясняващи приложимостта им в това отношение).

¹⁰ а) МПК ще съгласува и декларацията относно разграничаването на компетенциите: „Конференцията подчертава, че съгласно системата на разделение на компетенциите между Съюза и държавите-членки, предвидена в Договора за Европейския съюз, компетенции, които не са предоставени на Съюза с Договорите, принадлежат на държавите-членки.

Когато Договорите предоставят на Съюза компетентност, споделена с държавите-членки, в определена област, държавите-членки упражняват своята компетентност, доколкото Съюзът не е упражнил или е решил да прекрати упражняването на своята компетентност. Последната ситуация възниква, когато съответните институции на ЕС решат да отменят законодателен акт, по-конкретно за да гарантират по-пълно постоянното зачитане на принципите на субсидиарност и пропорционалност. Съветът може да поиска, по инициатива на един или няколко членове (представители на държави-членки) и съгласно член 208, Комисията да внесе предложения за отмяна на правен акт.

По същия начин представителите на правителствата на държавите-членки, които заседават в рамките на междуправителствена конференция, могат, в съответствие с обикновената процедура за преразглеждане, предвидена в член [IV-443] на Договора за Европейския съюз, да решат да изменят Договорите, на които се основава Съюзът, включително да разширят или намалят компетенциите, предоставени на Съюза в тези Договори.“

б) Към Договорите ще се приложи следният протокол:

„Във връзка с член [I-12(2)] относно споделените компетенции, когато Съюзът е предприел действия в определена област, обхватът на това упражняване на компетентност обхваща само елементите, уредени от въпросния акт на Съюза, и следователно не покрива цялата област.“

- ж) В член 42 (сумиране на осигурителни периоди и износ на социално-осигурителни обезщетения) ще бъде добавен текст, който подчертава, че процедурата ще бъде задържана в „спирачната система“, ако Европейският съвет не предприеме никакви действия в срок от 4 месеца (вж. точка 1 от приложение 2)¹¹.
- з) Член 60 (замразяване на фондове с цел борба срещу тероризма), изменен от МПК от 2004 г., ще бъде прехвърлен в края на главата за общите разпоредби в дела относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие.
- и) Към Договорите¹² ще бъде приложен Протокол по въпроса за услугите от общ икономически интерес (вж. член 16, изменен от МПК от 2004 г.).
- й) В главата относно общите разпоредби, приложими за пространството на свобода, сигурност и правосъдие, се добавя разпоредба относно сътрудничеството и координацията между държавите-членки в областта на националната сигурност (вж. точка 2, буква а), от приложение 2).
- к) В главата относно съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, параграф 3 от члена за това сътрудничество, съгласуван от МПК от 2004 г., ще бъде променен, така че да определи ролята на националните парламенти в клаузата за преход относно семейното право (вж. точка 2, буква б), от приложение 2).
- л) В главите относно съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и относно полицейското сътрудничество, изменени от МПК от 2004 г., в членовете относно взаимното признаване на присъди, минималните правила относно квалифицирането на престъпленията и определянето на санкции, Европейската прокуратура и полицейското сътрудничество ще бъде включен нов механизъм, който позволява на някои държави-членки да пристъпят към приемането на мерки в тази област, а други да не участват (вж. точка 2, букви в) и г), от приложение 2). Освен това приложното поле на Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.) ще бъде разширено и ще включва, по отношение на Обединеното кралство, и при същите условия главите относно съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и относно полицейското сътрудничество. В него може също така да се предвиди прилагането на Протокола по отношение на мерките за доразвиване на правото от Шенген и допълненията към съществуващите мерки. Това разширяване на приложното поле ще вземе под внимание позицията на Обединеното кралство съобразно съществуващото право на Съюза в тези области. Ирландия своевременно ще определи позицията си по отношение на това разширяване.
- м) В член 100 (мерки при възникване на тежки затруднения при доставките на определени продукти) ще се добави позоваване на духа на солидарност между държавите-членки и по-специално на енергетиката по отношение на затруднения при доставките на определени продукти (вж. точка 3 от приложение 2).

¹¹ МПК ще съгласува и декларация във връзка с този член: „Конференцията припомня, че в такъв случай, съгласно член [1-21, параграф 4], Европейският съвет действа с консенсус.“

¹² Към Договорите ще се приложи следният протокол:
*„Протокол относно услугите от общ интерес
 Високо договарящите се страни,
 Водени от желанието да изтъкнат значението на услугите от общ интерес,
 постигнаха споразумение относно следните тълкувателни разпоредби, които се прилагат към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Съюза:
 Член 1
 Споделените ценности на Съюза по отношение на услугите от общ икономически интерес по смисъла на член 16 от Договора за ЕО включват по-конкретно:
 - съществената роля и широкото разграничаване на националните, регионални и местни органи при предоставяне, възлагане и организиране на услуги от общ икономически интерес, които се доближават максимално до потребностите на ползвателите;
 - наличието на различни услуги от общ икономически интерес и разликите в потребностите и предпочитанията на ползвателите, които могат да произтичат от различните географски, социални и културни условия;
 - високо ниво на качество, безопасност и достъпност, равно третиране и насърчаване на общ достъп и права на ползвателите;
 Член 2
 Разпоредбите на Договорите по никакъв начин не засягат компетентността на държавите-членки да предоставят, възлагат и организират нестопански услуги от общ интерес.“*

- н) В член 152 (обществено здраве), изменен от МПК от 2004 г., буква г) за мерките относно надзора на тежките трансгранични заплахи за здравето, навременното предупреждение в случай на такива заплахи и борбата с тях ще бъде прехвърлена в параграфа относно приемането на насърчителни мерки (МПК ще приеме и декларация, изясняваща вътрешнопазарния аспект на мерките за качество и стандартите за безопасност на лекарствените продукти и медицинските изделия).
- о) В члена относно европейската политика за космическото пространство, съгласуван от МПК от 2004 г., ще бъде уточнено, че приетите мерки не могат да доведат до хармонизиране на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки.
- п) В член 174 (околна среда), изменен от МПК от 2004 г., ще бъде определена конкретната необходимост от борба с изменението на климата чрез мерки на международно равнище (вж. точка 4 от приложение 2).
- р) В члена за енергетиката, съгласуван от МПК от 2004 г., ще бъде включено позоваване на духа на солидарност между държавите-членки (вж. точка 5) от приложение 2), както и нова буква г) относно подпомагането на взаимовръзките между енергийните мрежи.
- с) В началото на частта относно външната дейност на Съюза ще бъде добавен член, в който се заявява, че дейността на Съюза на международната сцена се ръководи от принципите, преследва целите и се провежда в съответствие с общите разпоредби относно външната дейност на Съюза, установени в глава 1 на дял V от ДЕС.
- т) В члена относно процедурата за сключване на международни споразумения ще бъде добавено, че споразумението за присъединяване на Съюза към Европейската конвенция за защита правата на човека ще бъде сключено от Съвета с единодушие и с ратификация от държавите-членки.
- у) Член 229 А (разширяване на юрисдикцията на Съда на Европейските общности върху спорове, свързани с европейските актове относно интелектуалната собственост) остава без изменения.
- ф) В член 249 (определение на актовете на ЕС: регламент, директива и решение), в нов раздел 1 относно правните актове на Съюза определението на „решение“ ще бъде съобразено със съгласуваното от МПК от 2004 г.
- х) Тъй като отпадат названията „закон“ и „рамков закон“, нововъведенията, съгласувани от МПК от 2004 г., ще бъдат преработени, като се запази разграничението между законодателно и незаконодателно и последиците от това. В съответствие с това след член 249 ще бъдат добавени три члена съответно за актовете, приети съобразно законодателна процедура, делегираните актове и изпълнителните актове. Членът относно законодателните актове ще гласи, че актовете (регламенти, директиви или решения), приети по законодателна процедура (обикновената или специалната) са законодателни актове. Терминологията в членовете за делегираните и изпълнителните актове, съгласувана от МПК от 2004 г., ще бъде съответно адаптирана.
- ц) В член 308 (клауза за гъвкавост), изменен от МПК от 2004 г., ще бъде добавен параграф, който гласи, че този член не може да служи за основа за постигането на цели, принадлежащи към ОВПРС, и че всякакви актове, приети съгласно този член, трябва да спазват ограниченията, определени в член [III-308, алинея втора]¹³.

¹³ МПК ще съгласува и две декларации във връзка с този член:

1) „Конференцията заявява, че позоваването в член 308 на целите на Съюза се отнася до целите, посочени в член [I-3, параграфи 2 и 3] и до целите от членове [I-3, параграф 4] що се отнася до външната дейност по силата

- ч) След член 308 ще бъде добавен член, изключващ от обхвата на опростената процедура за преразглеждане правните основания, които не са включени в тази процедура в съгласуваните от МПК от 2004 г. текстове.

20. Освен това, редица разпоредби, съгласувани от МПК от 2004 г., ще бъдат поставени в *Договора за функционирането на Съюза* (вж. списъка в част Б на приложение 2).

IV. ПРОТОКОЛИ И ДОГОВОР ЗА ЕВРАТОМ

21. Новите протоколи, съгласувани от МПК от 2004 г.¹⁴, ще бъдат приложени към сегашните договори (т.е. Протоколът за ролята на националните парламенти в Европейския съюз, Протоколът за прилагане на принципите на субсидиарност и пропорционалност, Протоколът за Еврогрупата, Протоколът за постоянното структурирано сътрудничество в областта на отбраната и Протоколът за присъединяването на Съюза към Европейската конвенция за защита правата на човека).

22. Протокол, приложен към *Договора за реформа*, ще измени съществуващите протоколи съгласно споразумението, постигнато от МПК от 2004 г. (като 10 от тях ще бъдат заличени).

23. Протокол, приложен към *Договора за реформа*, ще внесе необходимите технически изменения в *Договора за Евратом*, съгласно споразумението, постигнато от МПК от 2004 г.

V. ДЕКЛАРАЦИИ

24. Наред с декларациите, посочени в настоящия мандат, съгласуваните от МПК от 2004 г. декларации ще бъдат възприети от сегашната МПК дотолкова, доколкото се отнасят до разпоредби или протоколи, разгледани по време на настоящата МПК.

на част III, дял V от Договора. Следователно е изключено действие, основаващо се на член 308, да преследва единствено целите, посочени в член [I-3, параграф 1].

В тази връзка Конференцията отбелязва, че в съответствие с член [I-40, параграф б] в областта на общата външна политика и политика на сигурност не могат да се приемат законодателни актове.“

- 2) *„Конференцията подчертава, че в съответствие с установената практика на Съда на Европейския съюз, член 308 като неделима част от институционалната система, която се основава на принципа на предоставените правомощия, не може да послужи за основа за разширяване на обхвата на правомощията на Съюза извън общата рамка, обособена от разпоредбите на Договорите като цяло и в частност от разпоредбите, определящи задачите и дейностите на Съюза. Във всеки случай, член 308 не може да се използва като основа за приемането на разпоредби, които по същество биха довели до изменение на Договорите, без да се спази предвидената за тази цел процедура.“*

¹⁴ Някои от тези протоколи са излишни, тъй като съществуващите Договори не се отменят, и поради това не са изброени. Подчертава се, че всички съществуващи Договори, включително Актовете за присъединяване, остават в сила.

Изменения на договора за ЕС Приложение 1

Дял I – Общи разпоредби

Целта на настоящото приложение е да изясни, където е необходимо, точните формулировки

- 1) В преамбюла на Договора за ЕС се добавя следното второ съображение^{*15}:
- „ВДЪХНОВЕНИ от културното, религиозното и хуманистичното наследство на Европа, от което са се развили универсалните ценности на ненакърнимите и неотчуждими права на човешката личност, свобода, демокрация, равенство и принципа на правовата държава,“
- 2) В член 1 се добавят следните изречения:
В края на първата алинея: „... на който държавите-членки предоставят компетенции, за да бъдат постигнати общите им цели.“
Последната алинея се заменя със следното: „Съюзът се основава на настоящия договор и на Договора за функционирането на Европейския съюз. Той замества Европейската общност и е неин правопреемник.“
- 2а) Добавяне на член 2 относно ценностите на Съюза.*
- 3) Член 2 относно целите на Съюза се преномерираща на 3 и се заменя със следния текст¹⁶:
- „1. Съюзът има за цел да съдейства за утвърждаването на мира, на ценностите си и на благоденствието на своите народи.
2. Съюзът предоставя на своите граждани пространство на свобода, сигурност и правосъдие без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на хора в съчетание с подходящи мерки по отношение на контрола на външните граници, убежището, имиграцията и предотвратяването и борбата с престъпността.
3. Съюзът въвежда вътрешен пазар. Той работи за устойчивото развитие на Европа, основаващо се върху балансиран икономически растеж и ценова стабилност, силно конкурентна социална пазарна икономика, която има за цел пълна заетост и социален прогрес, и високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда. Той насърчава научния и техническия прогрес.
- Той се бори срещу социалното изключване и дискриминацията и насърчава социалната справедливост и закрила, равенството между жените и мъжете, солидарността между поколенията и защитата на правата на детето.
- Той насърчава икономическото, социалното и териториалното единство, както и солидарността между държавите-членки.
- Той зачита своето богато културно и езиково многообразие и гарантира опазването и развитието на европейското културно наследство.
- 3а) Съюзът установява икономически и паричен съюз, чиято парична единица е еурото.
4. В отношенията си с останалата част от света Съюзът утвърждава и насърчава своите ценности и интереси и допринася за защитата на своите граждани. Той допринася за мира, сигурността, устойчивото развитие на планетата, солидарността и взаимното уважение между народите, свободната и справедлива търговия, премахването на бедността и защитата на правата на човека и в частност, тези на детето, както и за стриктното спазване и развитието на международното право, а именно зачитането на принципите на устава на Обединените нации.
5. Съюзът преследва своите цели чрез подходящи средства, в зависимост от компетенциите, които са му предоставени с Договорите.“

¹⁵ Навсякъде в настоящото приложение знакът (*) показва, че нововъведенията, които трябва да се добавят, са същите като съгласуваните от МПК от 2004 г.

¹⁶ Към Договорите ще се приложи следният протокол:
„Протокол относно вътрешния пазар и конкуренцията
Като отчитат, че вътрешният пазар, определен в член 3 на Договора за Европейския Съюз включва система, която гарантира ненарушаването на конкуренцията, Високото договарящите се страни се споразумяха за тази цел, че Съюзът, при необходимост, предприема действия съгласно разпоредбите на Договорите, включително съгласно член 308 от Договора за функционирането на Съюза.“

- 4) Член 3 се заменя с член 4 относно отношенията между Съюза и държавите-членки*, като в началото му се добавя следното и се добавя изречение в края на сегашния параграф 1, преномериран на 2:

„1. В съответствие с член [I-11], компетенции, които не са предоставени на Съюза с Договорите, принадлежат на държавите-членки.“

2. Съюзът зачита равенството на държавите-членки пред Договорите, както и националната им идентичност, присъща на техните основни политически и конституционни структури, включително по отношение на регионалното и местно самоуправление. Той зачита съществените функции на държавата, и по-специално онези, които имат за цел да осигуряват нейната териториална цялост, да поддържат обществения ред и да опазват националната сигурност. По-специално, националната сигурност остава единствено отговорност на всяка държава-членка

(сегашен параграф 2, преномериран на 3)“.

- 5) Член 6 относно основните права се заменя със следния текст¹⁷¹⁸¹⁹²⁰:

„1. Съюзът зачита правата, свободите и принципите, определени в Хартата на основните права от 7 декември 2000 г., изменена на [... 2007 г.²¹], и тя ще има същата правна стойност като Договорите.

¹⁷ МПК ще постигне споразумение относно следната Декларация: „Конференцията декларира, че:

1. Хартата на основните права, която има правнообвързваща сила, потвърждава основните права, гарантирани от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, и така както произтичат от общите за държавите-членки конституционни традиции.

2. Настоящата харта не разширява приложното поле на правото на Съюза извън компетенциите на Съюза, не създава никакви нови компетенции или задачи за Съюза и не променя компетенциите и задачите, така както са определени в Договорите.

¹⁸ Едностранна декларация на Полша:

„Хартата по никакъв начин не засяга правото на държавите-членки да законодателстват в сферата на обществения морал, семейното право, както и защитата на човешкото достойнство и зачитането на физическата и морална неприкосновеност на човека.“

¹⁹ Към Договорите ще се приложи следният протокол:

„Високо договарящите се страни, като имат предвид, че в член [xx] от Договора за Европейския съюз, Съюзът признава правата, свободите и принципите, заложили в Хартата на основните права;

като имат предвид, че Хартата ще се прилага при стриктно спазване на разпоредбите на гореупоменатия член [xx] и дял VII от самата Харта;

като имат предвид, че гореупоменатия член [xx] изисква Хартата да се прилага и тълкува от съдилищата на Обединеното кралство при стриктно спазване на разясненията, посочени в същия член;

като имат предвид, че Хартата съдържа както права, така и принципи;

като имат предвид, че Хартата съдържа както разпоредби от граждански и политически характер, така и разпоредби от икономически и социален характер;

като имат предвид, че Хартата потвърждава отново правата, свободите и принципите, признати в Съюза и прави тези права по-видими, но не създава нови права или принципи;

като припомнят задълженията на Обединеното кралство по силата на Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз, и правото на Съюза като цяло;

като отбелязват желанието на Обединеното кралство да се изяснят някои аспекти от прилагането на Хартата;

в желанието си, по тази причина, да се изясни прилагането на Хартата по отношение на законите и

административните действия на Обединеното кралство и на нейната приложимост в Обединеното кралство;

като потвърждават отново, че позоваванията в настоящия протокол на действието на специфични разпоредби от Хартата по никакъв начин не засягат действието на други разпоредби от Хартата;

като потвърждават отново, че настоящият протокол не засяга прилагането на Хартата по отношение на държавите-членки;

като потвърждават, че настоящият протокол не засяга други задължения на Обединеното кралство по силата на Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз, и правото на Съюза като цяло;

се споразумява относно следните разпоредби, които ще бъдат приложени към Договора за Европейския съюз:

Член 1

1. Хартата не разширява способността на Съда на Европейските общности, или на всеки друг съд или правораздавателен орган на Обединеното кралство, да постанови, че законовите, подзаконовите и административни разпоредби, практики или действия на Обединеното кралство са несъвместими с основните права, свободи и принципи, които се потвърждават в нея.

2. По-специално, и с цел избягване на съмнение, никоя от разпоредбите в [дял IV] от Хартата не създава законни права, приложими за Обединеното кралство, освен доколкото, доколкото Обединеното кралство е предвидило такива права в националното си право.

Член 2

Дотолкова, доколкото разпоредба от Хартата се позовава на национално право и практика, тя се прилага само в Обединеното кралство дотолкова, доколкото правата или принципите, съдържащи се в нея, се признават в правото или практиката на Обединеното кралство.“

²⁰ Две делегации запазват правото си да се присъединят към протокола, посочен в бележка под линия 19.

²¹ Т.е. версията на Хартата, съгласувана от МПК от 2004 г., която ще бъде въведена в действие отново от трите институции през [2007]. Тя ще бъде публикувана в Официален вестник на Европейския съюз.

Разпоредбите на Хартата не разширяват по никакъв начин определените в Договорите компетенции на Съюза.“

Правата, свободите и принципите в Хартата се тълкуват съгласно общите разпоредби от дял VII на Хартата, уреждащи тълкуването и прилагането ѝ, и съобразно поясненията, посочени в Хартата, които определят източниците на тези разпоредби.“

2. Съюзът се присъединява към Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Това присъединяване не променя компетенциите на Съюза, такива каквито са определени в Договорите.

3. Основните права, такива каквито са гарантирани от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи и така както произтичат от общите конституционни традиции на държавите-членки, са част от правото на Съюза в качеството им на общи принципи.

б) *Добавя се член 7а относно Съюза и съседните му страни**.

Дял II – Разпоредби относно демократичните принципи

7) *Добавя се нов член за ролята на националните парламенти в Съюза, който гласи:*

„Националните парламенти допринасят активно за доброто функциониране на Съюза:

- а) като биват информирани от институциите на Съюза и като им се изпращат проектите за европейски законодателни актове в съответствие с Протокола за ролята на националните парламенти в Европейския съюз;
- б) като следят за спазването на принципа на субсидиарност в съответствие с процедурите, предвидени в Протокола относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност;
- в) като участват в рамките на пространството на свобода, сигурност и правосъдие в механизмите за оценка на изпълнението на политиките на Съюза в тази област в съответствие с член [III-260] и като участват в политическия мониторинг на Европол и в оценката на дейността на Евроюст съгласно членове [III-276 и III-273];
- г) като участват в процедурата за преразглеждане на Договорите съгласно член [IV-443 и IV-444];
- д) като биват нотифицирани за молбите за членство в Съюза съгласно член [49];
- е) като участват в интерпарламентарното сътрудничество между националните парламенти и с Европейския парламент, в съответствие с Протокола за ролята на националните парламенти в Европейския съюз.“

Дял V – Общи разпоредби относно външната дейност на Съюза и специфични разпоредби относно общата външна политика и политика на сигурност

8) *В член 11 се добавя параграф 1 със следния текст (като сегашният текст на параграф 1 се заличава)²²:*

1. Компетентността на Съюза в сферата на общата външна политика и политика на сигурност обхваща всички области на външната политика, както и всички въпроси, които са свързани със сигурността на Съюза, включително и прогресивното определяне на обща политика на отбраната, която може да прерасне в обща отбрана.

²² МПК ще постигне споразумение относно следната Декларация: „В допълнение към специалните процедури, посочени в [параграф 1 от член 11], Конференцията подчертава, че разпоредбите относно ОВППС, включително по отношение на Върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Службата за външна дейност няма да засягат съществуващата правна основа, отговорностите и правомощията на всяка държава-членка при формулирането и провеждането на нейната външна политика, национална дипломатическа служба, отношения с трети страни и участие в международни организации, включително членството на държава-членка в Съвета за сигурност на ООН. Конференцията също така отбелязва, че разпоредбите относно ОВППС не предоставят нови правомощия на Комисията да инициира решения, нито засилват ролята на Европейския парламент. Конференцията също така припомня, че разпоредбите, които уреждат общата политика на сигурност и отбрана, не засягат специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на държавите-членки.“

Общата външна политика и политика на сигурност е предмет на специфични процедури. Тя се определя и изпълнява от Европейския съвет и от Съвета, които действат с единодушие, освен когато в Договорите е предвидено друго. Изключва се приемането на законодателни актове. Общата външна политика и политика на сигурност се изпълнява от Върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и от държавите-членки, в съответствие с Договорите. Конкретната роля на Европейския парламент и на Комисията в тази област се определя от Договорите. Съдът на Европейския съюз не е компетентен по отношение на тези разпоредби, с изключение на компетентността да следи за съответствието с член [III-308] и да проверява законосъобразността на определени решения, както е предвидено в член [III-376, втора алинея].“

Дял VI – Заключителни разпоредби

- 9) *В член 40, алинея първа, се добавя ново последно изречение, като алинея втора остава непроменена:*

„Член 49

Критерии и процедура за присъединяване към Съюза

Всяка европейска държава, която зачита посочените в член 2 ценности и се ангажира да ги утвърждава, може да кандидатства за членство в Съюза. Европейският парламент и националните парламенти се нотифицират за подадената молба. Държавата-кандидатка внася молбата си в Съвета, който взема решение с единодушие след консултация с Комисията и след получаване на съгласието на Европейския парламент, който взема решение с пълно мнозинство на членовете си. Вземат се предвид критериите за присъединяване, съгласувани от Европейския съвет.“

<i>А. Изменения, сравнени с резултатите от споразумението, постигнато от МПК от 2004 г.</i>	<u>Целта на настоящото приложение е да изясни, където е необходимо, точните формулировки (А) и да изясни мястото на определени разпоредби (Б)</u>
--	---

- 1) В член 42 се добавят измененията, съгласувани от МПК от 2004 г., като в края се добавя следното:

„Когато член на Съвета заявява, че проект за законодателен акт, посочен в алинея първа, би засегнал важни аспекти на системата на социално осигуряване в неговата държава, включително нейния обхват, разходите по нея или финансовата ѝ структура, или би засегнал финансовия баланс на тази система, той може да поиска отнасянето на този въпрос до Европейския съвет. В такъв случай обикновената законодателна процедура се суспендира. След дискусия, в срок до четири месеца от това суспендиране, Европейският съвет:

- а) отнася проекта обратно до Съвета, който прекратява суспендирането на обикновената законодателна процедура, или
- б) не предприема никакви действия или отправя искане до Комисията за представяне на ново предложение; в такъв случай се счита, че първоначално предложеният акт не е бил приет.“

- 2) Съгласно споразумението, постигнато от МПК от 2004 г., заместване на дял IV с разпоредбите на нов дял относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие*, който се състои от глава 1 (общи разпоредби), глава 2 (политиките за гранични проверки, убежище и имиграция), глава 3 (съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси), глава 4 (съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси) и глава 5 (полицейско сътрудничество).

- а) В глава I (общи разпоредби) в [член III-262] се добавя следната нова втора алинея:

„Предоставя се на държавите-членки да организират помежду си и под тяхно ръководство форми на сътрудничество и координация, както сметнат за целесъобразно, между компетентните учреждения на тяхната администрация, отговарящи за опазване на националната сигурност.“

- б) В глава 3 (съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси) параграф 3 от [член III-269] се заменя както следва:

3. Независимо от параграф 2 мерките относно семейното право, имащи трансгранични последици, се определят от Съвета съгласно специална законодателна процедура. Съветът действа с единодушие след консултации с Европейския парламент.

Съветът, по предложение на Комисията, може да приеме решение, определящо аспектите на семейното право с трансгранични последици, които биха могли да бъдат предмет на обикновена законодателна процедура. Съветът действа с единодушие след консултации с Европейския парламент.

Националните парламенти се нотифицират относно посоченото в алинея втора предложение. Ако национален парламент извести своето несъгласие в рамките на шест месеца от датата на такава нотификация, европейското решение, посочено в алинея втора, не се приема. При липса на несъгласие, Съветът може да приеме решението.“

²³ Навсякъде в настоящото приложение знакът (*) показва, че нововъведенията, които трябва да се добавят, са същите като съгласуваните от МПК от 2004 г.

- в) В глава 4 (съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси) параграфи 3 и 4 съответно от [член III-270] и [член III-271] се заменят със следното:

„3. В случай, че член на Съвета счете, че проект за директива, посочен в [параграф 2 от III-270] [параграфи 1 или 2 от III-271], би засегнал основни аспекти от наказателноправната система на неговата държава, той може да изиска проектът за директива да бъде отнесен до Европейския съвет. В такъв случай обикновената законодателна процедура се суспендира. След разискване и при наличие на консенсус Европейският съвет, в срок от четири месеца от суспендирането, отнася проекта обратно до Съвета, който прекратява суспендирането на обикновената законодателна процедура.

В същия срок, при наличие на разногласие и ако най-малко 9 държави-членки желаят да установят засилено сътрудничество въз основа на въпросния проект за директива, те съответно нотифицират за това Парламента, Съвета и Комисията. В такъв случай пълномощията да се процедира в засилено сътрудничество, посочени в [членове I-44, параграф 2] и [III-419, параграф 1], се считат за предоставени и се прилагат разпоредбите за засилено сътрудничество.“

- г) В глава 4 (съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси) и в глава 5 (полицейско сътрудничество) се добавят следните нови последни алинеи, съответно в параграф 1 на [член III-274] и параграф 3 на [член III-275]:

„При липса на единодушие в Съвета група от най-малко една трета от държавите-членки може да изиска проектът за [регламент/мерки] да бъде отнесен до Европейския съвет. В такъв случай процедурата в Съвета се суспендира. След разискване и при наличие на консенсус Европейският съвет, в срок от четири месеца от суспендирането, отнася проекта обратно до Съвета, за да бъде приет.

В същия срок, при наличие на разногласие и ако най-малко 9 държави-членки желаят да установят засилено сътрудничество въз основа на въпросния проект за [регламент/мерки], те съответно нотифицират за това Парламента, Съвета и Комисията. В такъв случай пълномощията да се процедира в засилено сътрудничество, посочени в [членове I-44, параграф 2] и [III-419, параграф 1], се считат за предоставени и се прилагат разпоредбите за засилено сътрудничество.“

[само в III-275, параграф 3: „Конкретната процедура, предвидена в алинеи две и три, не се прилага към актове, които съставляват развитие на достиженията на правото от Шенген.“].

- 3) В член 100, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Без да се засягат всички други процедури, предвидени в Договорите, Съветът, по предложение на Комисията, може да вземе решение, в дух на солидарност между държавите-членки, относно мерките, подходящи за икономическата ситуация, по-специално, ако възникнат сериозни трудности в доставките на определени продукти, особено в областта на енергетиката.“

- 4) В дял XIX (околна среда), добавяне на измененията, съгласувани от МПК от 2004 г., и замяна на последното тире в член 174 със следния текст:

„- насърчаване на мерки на международно равнище за решаване на регионални или световни екологични проблеми, и по-специално борба с изменението на климата.“

- 5) Добавяне на нов дял относно енергетиката, съгласуван от МПК от 2004 г., и замяна на уводното изречение в параграф 1 от член [III-256] със следния текст:

„1. В рамките на осъществяването и функционирането на вътрешния пазар и предвид необходимостта от опазване и подобряване на околната среда, политиката на Съюза в областта на енергетиката, има за цел, в дух на солидарност между държавите-членки: (...)“.

Б. Изясняване на мястото на определени разпоредби*

- 6) *Статут на църквите и на неконфесионалните организации (края на дял II относно разпоредби с общо приложение);*
- 7) *Гражданство на Съюза (Част втора);*
- 8) *Правно основание за приемане на разпоредбите за представянето на гражданска инициатива [I-47, параграф 4] (в началото на член 27);*
- 9) *Прозрачност в работата на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (член 255, преместен в част втора);*
- 10) *Социални партньори и социален диалог (в началото на главата относно социалната политика);*
- 11) *Клауза за солидарност (нов дял VII в частта относно външната дейност);*
- 12) *Европейски омбудсман (в член 195);*
- 13) *Разпоредби, според които правилата за гласуване с квалифицирано мнозинство в Съвета да се отнасят и до Европейския съвет [член I-25, параграф 3] в новия раздел 1а относно Европейския съвет);*
- 14) *Правни основания за приемането на списъка от състави на Съвета [член I-24, параграф 4] и решението относно председателството на тези състави (член I-24, параграф 7) и заместване на член 205, параграф 2 с правилото за гласуване с квалифицирано мнозинство, приложимо когато Съветът не действа въз основа на предложение на Комисията [член I-25, параграф 2] (в раздел 2 относно Съвета);*
- 15) *Правно основание за приемане на ротационната система за състава на Комисията [член I-26, параграф 6, букви а) и б)](Раздел 3 относно Комисията);*
- 16) *Европейска централна банка (в раздел 4а на част пета);*
- 17) *Сметна палата (в раздел 5 на част пета);*
- 18) *Консултативни органи на Съюза (в глави 3 и 4 на част пета);*
- 19) *Специален дял II относно финансовите разпоредби (глави за собствените ресурси на Съюза, многогодишната финансова рамка, годишния бюджет на Съюза, изпълнението на бюджета и освобождаването от отговорност, общи разпоредби и борба срещу измамите);*
- 20) *Дял III и разпоредби относно засиленото сътрудничество, включително прехвърляне на членове 27А— 27Д и 40— 40Б в ДЕС и подробности по разпоредбите за гласуване [член I-44, параграф 3];*
- 21) *Изменение на член 309 с подробности по правилата за гласуване в случай на суспендиране на някои права, произтичащи от членството в Съюза [член I-59, параграфи 5 и 6];*
- 22) *Добавяне в общите и заключителните разпоредби на подробности за териториалния обхват [член IV-440, параграфи 2–7].*